

انساب / عربی

qalā'id-ul jumān fi-t-ta'rif-i-bi-qabā'il-i-'urbān-iz zamān

قلقشندی، احمد بن علی، ۷۵۶ - ۸۲۱ قمری
qalqašandī, ahmad ebn-e 'alī (1356 - 1419)

اهداء به: نظام الملک محمد جهینی بازری شافعی مؤیدی

تاریخ تألیف: ۸۱۸ق

در یک مقدمه در پنج «فصل» و یک «مقصد» در دو فصل و یک «خاتمه»؛ بروکلیمان (۱۳۴/۲) و ذیل (۱۶۵/۲) از آن یاد کرده و گفته که تاریخ تألیف قلائد ۸۱۸ است.

آغاز: بسمله و به نستعین، الحمد لله الذی جعل للعرب بالنسب المحمدی منتما.

چاپ: القاهرة، دار الکتب الحدیثه، تحقیق ابراهیم الیاری، البعة الاولى، ۱۹۶۲م، ۲۵۹ص

[دارالکتب ۲۹۶/۵؛ فهرس المخطوطات المصورة ش ۳۸۱ و ۱۱۷۳؛ موزه بریتانیا ۵۹۵]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۴۰۳

آغاز: بسمله و به نستعین، الحمد لله الذی جعل للعرب بالنسب المحمدی منتما؛ انجام: سعد الذبح ... سعد السعود بمنه و کرمه.

خط: نسخ، کا: ملا احمد بن ملا صالح بن ملا محمد زلیلی، تا: ۱۱۰۶ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میسن مذهب، ۸۵گ، ۱۷سطر

(۱۳/۵×۹)، اندازه: ۲۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۹-۴۱۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۱۳۱/۲۱-طباطبائی

آغاز: تو ان امور الملک اضحی مدارها xx علیه کما دارت علی قطبها الریحی فی الفصل الثانی فی بیان من یقع علیه اسم العرب؛ انجام: حکمی انه قیل لابی القیس الکلابی لم تسمون

بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۴گ (۲۸۰-۲۸۳)؛ ف: ۲۳-۵۸۹

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۸۴۳

آغاز: اسماء رجال الحدیث موردا فی خلال کل قبيلة من کان منها من صحابی؛ انجام: و هذا اخرما انتهى الینا من انساب العرب و تفصیل اما کنهم و الشعب و ما جرى بینهم من الغارات و النهب.

خط: نسخ، کا: صالح بن حسن بن علی المخطی، تا: ۲۷ ذیقعد ۱۲۴۵ق؛ ۵۳گ، اندازه: ۲۱×۱۵سم [ف: ۶-۶۱۸]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۷۵۳

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد قلی قزوینی آشوری شیعی، تا: ۱۳۰۹ق، برای کتابخانه اعتماد السلطنه؛ جلد: میسن، ۹۲گ، ۱۶سطر، اندازه: ۲۲/۲×۱۵/۱سم [ف: ۱-۴۱۹]

● قلائد الجواهر من شعر الحسن بن علی بن جابر =

دیوان الهبل / شعر / عربی

qalā'id-ul jawāhir min šī'r-il ḥasan-i bn-i 'alī-yi bn-i

(۴۲-پ-۴۴)، ۱۱سطر (۱۱/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۵-۴۲]

● قلادة النحر فی وفيات اعیان الدهر / تراجم / عربی

qalādat-un nahr fi wafiyāt-i a'yān-id dahr

ابومخرمه، عبدالله طیب بن عبدالله، ۸۷۰ - ۹۴۷ قمری
abū-maxrame, 'abd-ol-lāh tayyeb ebn-e 'abd-ol-lāh (1466 - 1541)

تاریخ مفصلی است به ترتیب سالها، از هجرت نبی گرامی اسلام صلی الله علیه و آله تا عصر مؤلف، دارای سه جزء در شش مجلد. مؤلف هر صد سال را به صورت طبقات آورده و سپس هر سده را نیز به صورت بیست ساله تقسیم نموده و تواریخ و وقایع آن سالها را ذکر می کند

چاپ: در امستردام، سال ۱۹۶۰ چاپ شده؛ سعودی، دار المنهاج للنشر و التوزیع، تحقیق بوجمعة مکری و خالد زواری، ۱۴۳۰ق، الطبعة الاولى، المجلدات ۶؛

[الاعلام ۹۴/۴؛ ایضاح المکنون ۲۳۷/۲؛ معجم المؤلفین ۴۵/۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۱۶۲۳

آغاز: الحمد لله الباقی بعد فناء خلقه المان علیهم بادرار رزقه

نسخه اصل: کتابخانه آکادمی لنینی-رم ۲۸۸. تا وقایع بیست ساله اول از سده ششم را داراست؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۲۳ ربیع الثانی

۱۰۰۰ق (جزء اول)؛ مصحح، محشی، بر صفحه اول نوشته شده که نسخه از مسوده مصنف نگاشته شده و مؤلف موفق به پاکنویس

آن نشده است؛ تاریخ وقف: ۱۱۳۷؛ ۶۵۳ص [عکسی ف: ۵-۵۱]

● القلائد / صرف، شعر / عربی

al-qalā'id

تاریخ تألیف: ۶۶۵ق؛ محل تألیف: بخارا

منظومه ای مختصر در بیان قواعد صرف در ۲۵ «باب» است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۷۰۹۹/۸

آغاز: الیه وفود حمدی بالتوالی xx علی افضاله الواهی العزالی / و شمل تحتی ابدأ الی من xx بدا کالبدر فی ظلم اللیالی / و اصحاب

له زهر کرام xx اولی شرف و آل خیر آل؛ انجام: فراید الدرر فی ذا الباب تنظم xx للجدید من رودة حسناء لا الکلم / لقد تهباً فی

خمس و ستمائة xx عام و ستین للمظلوم مختتم / نظمته یخارا و هو یتشر ما xx یدری بما لنحور الحور یتنظم / ثم الصلوة علی من

روض شرعته xx ازهاره کالحسان الهیف یتسم / ما طرب الغصن اوراق صوافق فی xx ایک و قصه من طیرها نغم

خط: نسخ، کا: محمد شاه بن محمد ناعمری مریبانی، تا: ۷۱۶ق؛ جلد: تیماج، ۱۹ص (۳۳۲-۳۵۰)، اندازه: ۲۴×۱۶سم [ف: ۲۵-۱۱۰]

● قلائد الجمان فی التعریف بقبايل عربان الزمان /

فهرستگان نسخه های خطی ایران (فنا)؛ جلد بیست و پنجم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276263

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۲/۲۰۱۳

منظومه کوتاهی است به اردو در شمایل حضرت پیامبر (ص).

قم؛ گلبایگانی؛ شماره نسخه: ۷۴/۷۴-۷۹۸۴/۲

آغاز: بسمله، الهی سچا تون هی پروردکار xx دو نوحیک مین
قدرت الله آشکار
خط: تحریری، بی کاه، بی تا؛ ۳ گک، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم
[ف: ۵-۲۷۱۷]

● الشمائل النبوية و الخصائل المصطفوية = شمایل

النبي = شمائل الترمذی / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / عربی
aš-šamā'il-un nabawīyya wa-l xaṣā'il-ul muṣṭafawīya
= šamāyel-ul nabī = šamā'il-ut tirmidī

ترمذی، محمد بن عیسی، ۲۰۹ - ۲۷۹ قمری

termezi, mohammad ebn-e 'īsā (825 - 893)

این کتاب که به شمائل الترمذی نیز معروف است، شامل احادیث و روایاتی است که در وصف شمایل و اخلاق حضرت پیغمبر (ص) وارد شده و مؤلف آنها را با اسانیدشان در چندین «باب» گردآورده است. برخی از آنها عبارت است از: باب ما جاء فی خلق رسول الله صلی الله علیه و آله؛ باب ما جاء فی النبوة؛ باب ما جاء فنی شعر رسول الله؛ باب ما جاء فی صفة ذرع رسول الله؛ باب ما جاء فی صفة ادم رسول الله؛ باب ما جاء فی صفة وضوء رسول الله؛ باب کیف کان کلام رسول الله؛ باب ما جاء فی تواضع رسول الله؛ باب ما جاء فی خلق رسول الله؛ باب ما جاء فی حیاة رسول الله؛ باب ما جاء فی میراث رسول الله.

آغاز: بسمله، الحمد لله وسلام علی عباده الذین اصطفی قال الشيخ الحافظ ... باب ماجاء فی خلق النبی صلی الله علیه و آله و سلم چاپ: مکرر چاپ شده؛ معجم المطبوعات العربية ۶۳۲/۱؛ استانه، ۱۲۶۴ق؛ کلکته، ۱۲۶۴ق.

[دتا ۱۲۲۳/۶ (۲۵ نسخه)؛ معجم المطبوعات العربية ۶۳۲/۱؛ کشف الظنون ۱۰۵۹/۲؛ اعلام زرکلی ۲۱۳/۷؛ هدیة العارفين ۱۹/۲؛ الاوقاف العامة بغداد ۳۵۱/۱ و ۳۵۲؛ الاوقاف العامة موصل ۱۵۵/۲ و ۱۴۳/۴؛ معجم المؤلفين ۱۰۴/۱۱-۱۰۵]

شرح و حواشی:

۱- نظم الشمائل المحمدية للترمذی؛ رملی، احمد بن حسین (۷۷۳-۸۴۴)

۲- شرح الشمائل النبوية؛ فضل الله بن روزبهان (۸۶۰-۹۲۵)

۳- اشرف الوسائل الی فهم الشمائل؛ ابن حجر هیثمی، احمد بن محمد (۹۰۹-۹۷۳)

۴- شرح الشمائل النبوية؛ پیر حاجی محمد بلخی (۱۰-)

۵- شرح الشمائل النبوية = اخلاق المصطفی؛ عبدالهادی بن محمد معصوم (۱۱-)

۶- الفوائد الجليلة البهية؛ جموس، محمد بن قاسم (۱۲-)

۷- اقوم الوسائل فی ترجمة الشمائل؛ آیدینی، احمد بن خیرالدین

قمری

vā'ez-e kajūrī, mohammad bāqer ebn-e esmā'il (1839 - 1896)

مؤلف می گوید: «این بنده ... حاجی ملاباقر واعظ مازندرانی ... که از مادحین مولای متقیان هستم. ناصرالدین شاه از من خواسته که در خصائل و شمائل علی (ع) چیزی بنویسم من هم این تصنیف را برشته تحریر کشیده ...»

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی خلق علیاً و جعله فاحسن تقویمه ... این را موسوم بشمائل علویه و خصائل مرتضویه نامیم. انجام: و آن بزرگوار بمقتضای اخبار مأثوره از ائمة اطهار عریض الصدر بود یعنی گشاد سینه.

[دنا ۱۲۲۲/۶؛ فهرستواره منزوی ۱۷۰۵/۳]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۴۶۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کاه، تا: قرن ۱۳، به روزگار ناصرالدین شاه؛ با سرلوح نقاشی، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۰۸ گک، ۱۲ سطر (۱۷×۱۰)، اندازه: ۲۵×۱۷سم [ف: ۱۳-۵]

● الشمائل فی دلائل القبلة و حساب الروم و المنازل /

هیئت / عربی

aš-šamā'il fī dalā'il-il qibla wa ḥisāb-ir rūm wa-l manāzil

ابومخرمه، عبدالله طیب بن عبدالله، ۸۷۰ - ۹۴۷ قمری

abū-maxrame, 'abd-ol-lāh tayyeb ebn-e 'abd-ol-lāh (1466 - 1541)

نام کتاب در عنوان الشمائل و در متن شامل آمده است، در هفده «فصل».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۷۰۷/۲

آغاز: بسمله. الحمد لله الخالق الرازق، فاطر السماوات ... اما بعد، فهذا مختصر جمعته فی معرفة فضول الستة فی ادلة القبلة و معرفة المنازل ... و هو ملخص مما لخصه الامام عبدالله بن اسعد الیافعی و غيره ... و سمیته کتاب الشمائل؛ انجام: و رقیبها الوتد سعد السعود، و الله تعالی اعلم.

خط: نسخ ترکی، کا: محمد سعید بن سید مال الله تکریتی، تا: یکشنبه ۲۴ رجب ۱۳۲۰ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲۴ گک (۴۶-۶۹)، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۷/۶×۱۸/۳سم [ف: ۸-۵۷]

● شمایل نامه / فضایل و مناقب، شعر / اردو

šamāyel-nāme

عبدالمحمد

'abd-ol-mohammad

فهرستگان نسخه های خطی ایران (نخا)؛ جلد بیست و یکم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276259

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳